

Ons pedagogisch handelen peutergroep Alphen

Op de website van KION zie je onder *Zo werken wij* hoe we in ons beleid vorm hebben gegeven aan de pedagogische doelen en onze pedagogische uitgangspunten.

In dit document staat hoe we de pedagogische uitgangspunten bij onze locatie praktisch uitwerken. Als we eventueel iets extra's doen of anders werken dan in het algemene beleid beschreven staat, dan vind je dat hier ook in terug.

Samen met de praktische informatie geeft dit document de informatie die specifiek is voor deze locatie.

Januari 2024

Professionalisering en kwaliteitsverbetering

Bij KION hechten we waarde aan pedagogisch kwaliteit en stimuleren we deze op verschillende manieren. We geloven in het blijven leren en ontwikkelen van onze medewerkers.

Al onze locaties hebben jaarlijks de wettelijk verplichte 50 uur voor beleidsontwikkeling ter beschikking. Van deze 50 uur worden 38 uur ingezet door de beleids- en stafmedewerkers Pedagogiek. Zij werken op centraal niveau aan het borgen en versterken van de pedagogisch educatieve kwaliteit door ontwikkeling van beleid en hulpmiddelen voor de locaties. De coach heeft voor iedere locatie jaarlijks 12 uur beschikbaar voor implementatie van dit beleid.

Bij onze locatie krijgen we ondersteuning van pedagogisch coach Ilse Spaan.

De coach ondersteunt bij de verbetering van de pedagogische kwaliteit. De coach begeleidt en traint de medewerkers bij het pedagogisch handelen en ondersteunt en adviseert de clustermanager op pedagogisch gebied. Hiernaast implementeert de pedagogisch coach ons pedagogisch beleid naar concrete situaties in de groep en signaleert ontwikkelingen, knel- en verbeterpunten. Ieder jaar voert de pedagogisch coach een pedagogische observatie uit. Met de uitkomsten stellen wij een (pedagogisch) doel vast waaraan we dat jaar extra aandacht besteden.

Komend jaar richten wij ons bij onze locatie op het volgende pedagogisch doel: Het volgen en luisteren naar kinderen staat bij ons centraal. Dit jaar gaan we starten met een nieuw kindvolgsysteem binnen het ouderportaal. We nemen de tijd om hier mee te leren werken. Het nieuwe kindvolgsysteem helpt ons om kinderen nog beter te kunnen volgen, aan te sluiten bij hun ontwikkeling en om met ouders in gesprek te gaan.

In ons lokale ontwikkelplan staat concreet uitgewerkt hoe we specifiek bij deze locatie inzetten op de ontwikkeling en kennisverbreding van onze medewerkers.

Voor de coaching van de pedagogisch medewerkers is jaarlijks minimaal 10 uur per fte wettelijk verplicht. Onze medewerkers werken ook bij andere KION locaties en worden daar in de berekening van de coachingsuren meegenomen.

We bieden emotionele veiligheid, betrokkenheid en warmte

We creëren een open, warme sfeer waarin kinderen zich op hun gemak voelen. We zijn geïnteresseerd in wat je kind bezig houdt en kunnen genieten van de mijlpalen die we bij je kind zien. We gaan uit van positieve aandacht, waardering en stimulans. Op z'n tijd hoort daar natuurlijk ook hulp, bescherming en steun bij.

Voorbeelden

- Een kind dat nieuw is en moeite heeft met wennen, houden we dicht bij ons of nemen het op schoot totdat het er zelf aan toe is om meer de ruimte in te gaan en met andere kinderen te spelen.
- We noemen de namen van alle kinderen tijdens een liedje. Zo maken we duidelijk dat ieder kind wordt gehoord en gezien en altijd welkom is.
- We noemen altijd eerst de naam van het kind, zodat het weet dat wij tegen hen praten of hen een vraag stellen.
- We leggen uit waar we mee bezig zijn. We praten op een rustige en vriendelijke toon tegen de kinderen en luisteren naar wat ze te vertellen hebben.
- We stimuleren kinderen door ze aan te moedigen, dingen te proberen en ze zo steun te laten ervaren in het leren. Zoals: 'probeer het maar' of 'ik denk dat jij dit kunt'!
- Als een kind huilt, troosten wij het kind. We nemen het kind op schoot of ze mag naast de pedagogisch medewerker zitten.
- Soms maken we gebruik van ondersteunende gebaren om zo optimaal mogelijk met kinderen contact te kunnen maken en te communiceren.

Kijken en luisteren naar kinderen staan centraal

Of het nu om een baby gaat die huult of een bso kind dat zich lijkt te vervelen; alleen met goed 'kijken en luisteren' leren we onze kinderen écht kennen. Met extra aandacht van ons, moeilijker spelmateriaal of een speciale activiteit, kunnen we dan inspelen op die specifieke behoefte. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling van alle kinderen. Bij de buitenschoolse opvang hebben kinderen hierin natuurlijk ook (en soms zelfs letterlijk) een eigen stem.

Voorbeelden

- Kinderen mogen vertellen wat zij hebben meegemaakt, wij luisteren naar elkaar. Zo weten we wat de kinderen bezighoudt en kunnen we hierop inspelen.
- Als we bemerken dat kinderen erg energiek zijn, dan zorgen we dat de kring niet te lang duurt en gaan we bijvoorbeeld met de kinderen naar buiten voor wat extra beweging.
- Kinderen willen graag iets vertellen. We laten ze uitpraten en hebben aandacht voor hun verhaal. Kinderen die verlegen zijn stellen we een vraag om ze zo de ruimte te geven ook iets te vertellen.
- Wanneer wij zien dat een kind iets spannend vindt of verlegen is moedigen wij het kind aan en steunen het kind door bijvoorbeeld te zeggen: 'ik vind dat jij dit goed kan' of ik zie dat je het spannend vindt, laten we het even samen proberen'.
- Bij het aanbieden van een activiteit geven wij kinderen zelf de keuze of ze mee willen doen of eerst willen kijken. Gedurende de activiteit proberen we kinderen extra uit te dagen door bijvoorbeeld te zeggen: 'moet je nu eens kijken' of wil je het samen met mij proberen'.
- Om de ontwikkeling en het welbevinden van kinderen te volgen, gebruiken wij het kindvolgsysteem KIJK!.

We hebben respect voor autonomie van kinderen

Al op jonge leeftijd is je kind een eigen persoon met behoeften en eigenschappen die bij jouw kind passen. Bij een jong kind dat heel erg van bewegen houdt, verwachten we niet dat het een half uur stil aan tafel zit. Deze eigenheid van kinderen maakt ons vak écht interessant. Daarnaast kunnen kinderen al heel jong veel zelf. Wij nemen hier in de groep bewust veel tijd voor. Je eigen brood smeren, zelf een oplossing bedenken voor een probleem, kiezen aan welke activiteit je meedoet. Liever zelf met een boek op de bank als de rest buiten is? Het kan allemaal.

Voorbeelden

- We laten kinderen meehelpen met activiteiten en taken wanneer ze dit willen. Bijvoorbeeld met de bekers op tafel zetten voor het drinken of spullen te pakken voor een activiteit.
- We stimuleren kinderen zelf oplossingen te bedenken voor problemen en conflicten zoals: 'ik wil met de pop spelen' waar een ander kind mee aan het spelen is. In plaats van het probleem op te lossen, stimuleren we het kind om het zelf op te lossen door te zeggen: 'vraag maar of je de pop mag hebben' of misschien kun je ook met iets anders gaan spelen?
- Als een kind iets niet lukt stimuleren we om het zelf te blijven proberen. Hier nemen wij de tijd voor, zodat het kind kan proberen en ervaren hoe luk het is als het wel lukt door het zelf te blijven proberen.
- We besteden aandacht aan het vergroten van de zelfredzaamheid, zoals het zelf aantrekken van de jas, zelf schoenen aan- of uittrekken. Hierin helpen we de kinderen en stimuleren wij hen om het zelf te proberen.

We bieden brede uitdaging en plezier

Bij onze locaties en groepen is alles zó ingericht dat kinderen volop de ruimte hebben met spel, materialen en activiteiten. Materialen die nieuwsgierig maken, spelbetrokkenheid en plezier geven. Daar komt het nodige water, zand, pasta, klei, bouw materiaal, verf, gereedschap en zelfs dieren bij kijken! We zorgen voor een breed aanbod van diverse activiteiten op alle verschillende ontwikkelingsgebieden. Gericht op een individueel kind, (kleine) groepjes kinderen of juist met z'n allen.

Voorbeelden

- We stimuleren kinderen om samen te leren spelen door hun te wijzen op signalen van andere kinderen. Bijvoorbeeld: Ik zie dat dat jij een bal hebt misschien is het leuk dat je met de bal gaat overrollen naar een ander kind?
- Zo nu en dan bieden we ook activiteiten die buiten de groep plaatsvinden. Bijvoorbeeld: een natuur- of seizoenwandeling in de directe omgeving van de bso.
- Vaak gaan we naar buiten, op zoek naar de kenmerken van de seizoenen. Blaadjes in de herfst, naar de plantjes kijken in de lente.
- We mogen gebruik maken van de gymzaal in de basisschool.

We bieden ritme en structuur

De vertrouwde gezichten van pedagogisch medewerkers en van de kinderen in de groep zijn een belangrijk houvast. Net als de eigen groepsruimte en een rustige inrichting. Duidelijkheid komt ook terug in het ritme en programma van de ochtend, middag of dag, een aantal algemene huisregels en afspraken. Ook eigen (groeps)rituelen dragen hier aan bij. Dit biedt jonge kinderen voorspelbaarheid en vertrouwen in het verloop van de dag. Bij de buitenschoolse opvang verspreiden de kinderen zich vaak over meerdere ruimtes. Ook hier heeft de middag een bepaalde indeling. Dit begint meestal met groente en fruit en een (gezamenlijk) drinkmoment.

Voorbeelden

- Wij maken gebruik van dagritmekaarten, zodat de kinderen kunnen zien wat voor activiteit er gaat komen.
- Als we naar buiten gaan vertellen we dit aan de kinderen. We halen de jassen en dan weten de kinderen dat we naar buiten gaan.
- We ruimen naar iedere activiteit gezamenlijk op. Hierbij zingen we een liedje zodat het voor de peuters duidelijk wordt dat er wordt opgeruimd. Bij alle overgangssituaties zingen we liedjes ter ondersteuning en als houvast voor de kinderen.
- We eten gezamenlijk fruit en drinken ons water .
- We werken met een vaste ochtendindeling op de peutergroep.
- Verjaardagsfeestjes vieren we op de groep in aanwezigheid van de ouder. We zingen liedjes met de kinderen en maken een feestmuts voor de jarige. De jarige krijgt alle aandacht zodat het kind zich gezien voelt.

We bevorderen positieve contacten tussen kinderen

Samen doen en samen spelen is leuk en ondersteunt de ontwikkeling. Ook botsen en voor jezelf opkomen horen daarbij. Kinderen leren van en met elkaar. We stimuleren onderling positief contact en samenspel. Waar nodig begeleiden we kinderen in het contact met anderen.

Voorbeelden

- In de huishoek/verkleedhoek is er ruimte voor fantasiespel. Kinderen kunnen hier koken, verkleden enz..
- In een klein groepje gaan wij in de knutselhoek, leeshoek, of samen naar de gymzaal om samen te spelen. Peuters leren zo van elkaar en maken contact met elkaar.
- Soms zetten we bewust kinderen naast elkaar die elkaar nog niet zo goed kennen, dan helpen wij ze als dit nodig is met contact maken. Dit door vragen te stellen en te benoemen wie naast elkaar zit.
- Wij vragen kinderen elkaar te helpen.

We stimuleren kinderen respect te hebben voor anderen en hun omgeving

Al vanaf de jongste leeftijd is je kind een onderdeel van de groep. Daarbij horen bepaalde afspraken en vaste rituelen die ons met elkaar verbinden zoals het beginlied van de dag. Maar ook voel je je onderdeel van een groep als je inbreng er toe doet. Dit zit 'm, net als thuis, in 'gewone zaken'; samen de tafel dekken, even helpen bij de afwas (een fantastisch moment om met water te spelen), het ene spel opruimen voor je het volgende weer pakt, spelregels bij voetbal of het knutselmateriaal zelf schoonmaken. Jong geleerd...

Voorbeelden

- Met de activiteiten gericht op de seizoenen gaan wij naar buiten om de natuur echt te beleven en te ervaren. Daarna gaan we knutselen met bijvoorbeeld de bladeren die we hebben verzameld om een boom te plakken met echte blaadjes.
- We hebben huisregels op de groep die we spelenderwijs met de kinderen bespreken zoals bijvoorbeeld: niet rennen op de groep of samen opruimen.
- We hebben ook huisregels als: we maken geen speelgoed kapot, wij duwen geen andere kinderen, en we gillen niet op de groep. We spreken kinderen hier op aan en leggen uit waarom dit de regels zijn.
- We leren kinderen “nee” te zeggen als ze iets niet willen.” Nee” zeggen betekent STOP! Zo leren kinderen dat ze op tijd moeten stoppen met iets wat een ander kind niet leuk of prettig vindt.
- Wij leren kinderen ook positieve dingen tegen elkaar te zeggen, zoals ik vind jou lief.

We werken samen met ouders en anderen uit de leefomgeving van de kinderen

Onze bijdrage aan de opvoeding en ontwikkeling van je kind staat niet op zichzelf. Eenkennigheid, zindelijk worden, veranderingen in het gezin; samen met jou als ouder stemmen we af hoe we je kind daarbij het beste kunnen begeleiden. Maar ook met scholen, sportverenigingen, de kinderboerderij in de wijk, bibliotheek om de hoek, voorlees opa's en -oma's hebben we contact. We willen een waardevolle omgeving creëren waarin elk kind de kans krijgt om zich positief te ontwikkelen en te zijn wie het is.

Voorbeelden

- Er vindt een warme overdracht plaats naar de basisschool door de pedagogisch medewerker wanneer er bijzonderheden zijn. Ouders worden hiervan vooraf op de hoogte gebracht.
- We organiseren zo nu en dan activiteiten waar de ouders bij mogen zijn. Zo kunnen zij zien wat wij met de kinderen ondernemen.
- Wij werken met een Ouderportaal waarin wij de ouders op de hoogte houden van leuke, grappige en bijzondere gebeurtenissen op de groep. Ook houden wij ouders op de hoogte van het thema of andere informatie betreffende groep/kind of gebeurtenissen. Via het ouderportaal kunnen wij ook communiceren met ouders en andersom.
- Ouders mogen mee met uitjes van de kinderen zoals het bezoeken van bijvoorbeeld de kinderboerderij.

Samenwerking met de basisschool

We vinden een doorgaande lijn tussen peutergroep en school belangrijk. Dit vergemakkelijkt de overgang naar school en bevordert het schoolsucces. Voor een doorgaande lijn is een goede samenwerking met school belangrijk. In hoeverre een doorgaande lijn gerealiseerd kan worden, is afhankelijk van het aantal scholen waarnaartoe 'onze' kinderen uitstromen. Ten tweede is het afhankelijk van de bereidheid tot samenwerking van de basisschool en de middelen die een school hiervoor heeft. Wij werken samen met basisschool Marienhof.

- We vinden een doorgaande lijn tussen peutergroep of kinderdagverblijf en school belangrijk. We hebben soms gezamenlijke activiteiten met school waar de kinderen van de peutergroep en de school aan meedoen, bijvoorbeeld Sinterklaasviering.
- Wij hebben een aantal thema's, dat samengaat met de basisscholen. Deze thema's bereiden we samen met de basisschool voor.
- Dagelijks spelen de peuters en kleuters samen. Er zijn diverse rijke hoeken ingericht. Pedagogisch medewerkers en leerkrachten ondersteunen samen het spel en brengen verdieping of verrijking daar waar nodig.
- Soms spelen we samen buiten met de kleuters van de basisschool.
- Er is structureel overleg met de basisschool over de doorgaande lijn, op inhoud en op praktisch niveau, waaronder gezonde traktaties, zodat we op één lijn zitten en eenduidig zijn voor kinderen en ouders.

We bewaken de fysieke veiligheid van je kind

We hebben veel aandacht voor bewegen, buiten zijn en gezonde voeding. We doen zoveel mogelijk om ernstige ongelukken te voorkomen. Onze ruimtes, afspraken en werkinstructies zijn hier op gericht. Maar we willen en kunnen kinderen niet overal tegen beschermen. Ontwikkelen betekent ook de wereld ontdekken, klimmen en springen! Leren door vallen en opstaan. Vieze kleren en kleine ongelukjes, zoals schrammen of builen horen hierbij.

Voorbeelden

- Kinderen mogen niet zonder ons de speelplaats verlaten
- Hekken en poortjes zijn altijd dicht.
- Kinderen zijn nooit alleen buiten.
- Kinderen zijn nooit zonder toezicht in de ruimte of op de buitenspeelplaats.
- We leren kinderen dat ze voorzichtig moeten zijn met spullen waarmee ze andere kinderen kunnen bezeren.
- We leren kinderen stap voor stap omgaan met situaties die spannend kunnen zijn. Zo leren ze hun eigen grenzen kennen en verleggen.

Vierogenprincipe

Dit principe is wettelijk verplicht voor kinderen van nul tot vier jaar. Dit betekent dat op elk moment de reële kans bestaat dat er een volwassene meekijkt of meeluistert met de beroepskracht. Dit houdt in dat we ervoor zorgen dat pedagogische medewerkers in een groep altijd gezien of gehoord kunnen worden. Op onze peutergroep realiseren wij dit als volgt:

- Er zijn altijd 2 volwassenen aanwezig.
- De peutergroep is naast groep 1 en 2 van de basisschool.
- Er zitten ramen in het lokaal waardoor men naar binnen kan kijken.
- De pedagogisch medewerker is nooit lang alleen met de kinderen en bij het toiletbezoek laat men de deur openstaan.
- Er kunnen altijd leerkrachten, medewerkers van de basisschool binnenlopen.

De uitwerking van het Vierogenprincipe en de maatregelen die we hierbij nemen zijn bekend bij de ouders.

Achterwacht

In situaties dat er op de peutergroep heel weinig kinderen aanwezig zijn en één pedagogisch medewerker voldoet op de groep, is er altijd een tweede volwassene bereikbaar op de basisschool die we kunnen roepen bij calamiteiten, omdat de openingstijden van de peutergroep altijd onder schooltijd zijn. Daarnaast is er meestal een vrijwilliger aanwezig.